

Monumentnummer*: 518119

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82785/34

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wijk bij Duurstede	Wijk bij Duurstede	Utrecht

Locatienaam	Locatieomschrijving
Wijk bij Duurstede	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wijk bij Duurstede	E			3036

Omschrijving**

Inleiding

STEENFABRIEK 'de Bosscherwaarden' werd in 1923 gesticht en was jarenlang in handen van de familie Arntz, die tevens in het bezit was van de steenfabrieken 'de Roodvoet' en 'de Lunenburgerwaard'. Het productieproces heeft gezorgd voor een aantal wijzigingen aan de oven, de loodsen en de kappen van het bedrijf. Ten oosten van het bedrijf liggen een kleiput en zandwinningsput.

De ringoven is ontstaan door de verbouwing van een vlamoven. Deze ringoven met een oppervlakte van 70x20 meter, was een continue gestookte oven, waarbij het vuur rondtrok en altijd in een deel van de oven bleef branden. De kolengestookte oven werd door een op de oven rondrijdend kolentreintje voorzien van brandstof, die door stalen buizen in de oven op de bakstenen werd gestort. Door het draaien aan de boven op de oven geplaatste ventielen werd de trek beheerst. In ongeveer negen dagen trok het vuur in de oven rond. In 1975 werd het bedrijf voorzien van een kunstmatige drooginrichting. In 1991 is de fabriek gesloten.

Behalve de in de uiterwaarden van de Lek gelegen steenfabriek met bewaard gebleven schoorsteen komen op het terrein nog enkele loodsen en woningen voor die echter van ondergeschikt belang worden geacht.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De steenfabriek bestaat uit de ringoven en schoorsteen. De oven is geplaatst onder een stalen opbouw met twee parallel aan elkaar gelegen zadeldaken met de nok evenwijdig aan de rivier. In het gebouw bevindt zich de ringoven met in het midden op de oven geplaatste schoorsteen. De oven is opgetrokken uit baksteen met naar boven schuin toelopende wanden, de eindgevels zijn half rond. De lange zijden bevatten elk een aantal, deels dichtgezette openingen met rondboogvormige bovenzijden. Deze ingangen leiden naar een tunnelvormige ruimte, die wordt overkluisd door een rondboogvormig gewelf. De ovenruimte is met poreuze steen bekleed en voorzien van kleine rondboogvormige trekopeningen aan de onderzijde en vulopeningen voor de kolenstort aan de bovenzijde.

In het midden van de ringoven is in het inwendige een sleuf aangebracht die dient als rookkanaal en in verbinding staat met de schoorsteen. De bovenzijde van de oven dient als stookzolder en is te bereiken middels een houten trap. De vloer van de stookruimte bevat een groot aantal ronde vulopeningen voor de kolen. In het midden bevindt zich een reeks ventielen waarmee de luchtcirculatie regelbaar was. De hijsinrichting van de lorrie waarin de kolen werden aangevoerd is deels aanwezig.

In het midden op de oven staat de ronde schoorsteen, die taps toeloopt en is opgetrokken uit baksteen in kruisverband. Op regelmatige afstand van elkaar zijn ijzeren banden aangebracht ter versteviging.

Waardering

De steenfabriek is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als herkenbaar voorbeeld van een steenfabriek met ringoven en schoorsteen alsmede van cultuurhistorische waarde als uitdrukking van de nijverheid langs de rivier en de ontwikkeling van de steenfabricage in eerste kwart van de 20ste eeuw. Tevens vormt de fabriek een markant onderdeel in dit ensemble in relatie tot de klei- en zandwinningput en de uiterwaarden van de rivier De Lek.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Steenfabriek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument